

Verktøyark

Rettleiing for kulturkontaktar

Dette verktøyarket er ei samling av informasjon, råd og tilrådingar for deg som er kulturkontakt for Den kulturelle skulesekken (DKS). Som kulturkontakt skal du leggje rette for kunst- og kulturopplevingar frå DKS i skuletida. Du har ei viktig rolle for både dei som planlegg tilbodet, utøvarar, elevar og kollegaer.

Den kulturelle
skulesekken

"Resikunst" – papirhandverk med elevar 1.–4. trinn.

Velkommen som kulturkontakt

Som kulturkontakt har du ei nøkkelrolle i DKS-ordninga. Rolla byr på spennande oppgåver og utfordringar og er svært viktig som bindeledd mellom Den kulturelle skulesekken og skulen. Dei viktigaste oppgåvene til kulturkontakten består av å informere på eigen skule om kunst- og kulturopplevingar frå DKS og dessutan organisere gjennomføringa slik at både lærarar, elevar og utøvarar får ei best mogleg oppleving.

Rolla di som kulturkontakt er viktig for Den kulturelle skulesekken. Arbeidet kan gi deg verdifull kunnskap om kunst- og kultur for barn og unge og dessutan moglegheit til å styrkje verdien som kunst- og kulturopplevingar har for danning- og utdanningsoppdraget til skulen.

Både lærarar, skulebibliotekarar, rektorar og skuleleiarar kan vere kulturkontakt. Dersom du liker å koordinere og organisere, og i tillegg er strukturert og løysingsorientert, har du alle kvalifikasjonane du treng for å gjere ein god jobb.

Innhald

Kva gjer ein kulturkontakt? 2

- Tips: 2

Kulturkontakten som organisator og vert 3

- Tips: 3
- DKS-arrangement utanfor skulen 4
- Kulturvertar 4
- Tips: 4

Rolla til læraren i DKS 5

- Korleis utnytte innhaldet frå DKS? 5

Hugseliste 5

Prosjektinformasjon 6

Kva gjer ein kulturkontakt?

Arbeidsoppgåvene til kulturkontakten kan variere frå skule til skule. Oppgåvene avheng av storleiken på skulen, i kva grad elevar medverkar til gjennomføring av programmet, og kva fylke eller kommune ein høyrer til. Likevel er det nokre ting som er felles for alle kulturkontaktar.

Som kulturkontakt er det viktig at du

- held deg oppdatert om DKS-programmet til skulen
- sjekkar at informasjonen om skulen din i DKS-portalen er korrekt og oppdatert
- sørgjer for god informasjonsflyt om DKS på eigen skule
- tek ansvar for dei praktiske førebuingane i forkant av DKS-arrangementa
- sender brukarundersøkingar til lærarane i etterkant av DKS-arrangementa
- følgjer opp kulturvertane til skulen, dersom skulen har denne ordninga

Oversikt over alle arrangement og praktiske opplysningar rundt besøket finn du ved å søkje på skulen din i DKS-portalen, www.dks.no.

Hugs:

- Sjekk at DKS-tilbodet til skulen ikkje kolliderer med andre aktivitetar ved skulen. Meld frå til DKS-administrasjonen din om nødvendige endringar så tidleg som mogleg i starten av skuleåret.
- Gi lærarane ei påminning om arrangementa 1–2 veker i forkant.

Frå Kulturfest Frydenberg på Frydenberg skule i Oslo. Arrangert av DKS Oslo og Miniøya i september 2021

Tips:

- Å informere lærarkollegiet i starten av skuleåret om DKS-arrangementa som skulen har fått tildelt, kan bidra til auka engasjement og motivasjon for tilbodet. Det kan òg forenkle arbeidet til lærarane med å kople DKS-tilbodet opp mot læringsaktivitetane til elevane. På starten av skuleåret kan de gjerne diskutere
 - ansvaret og oppgåvene til læraren før, under og etter DKS-besøk
 - korleis innhaldet frå DKS kan takast i bruk som eit supplement til opplæringa
 - korleis lærarar kan vere gode rollemodellar for barn og unge i møte med ulike kunst- og kulturopplevingar
- Å leggje datoar for DKS-arrangementa inn i planleggingssystema til skulen, til dømes i årshjul, fagplanar eller aktivitetsplanar, gjer det enklare å planleggje for fagleg bruk av opplevingane. Lim gjerne inn lenkjer til arrangementa frå DKS-portalen.
- Ved å leggje ut informasjon om DKS-besøk på informasjonskanalane til skulen, bidreg du til å synleggjere DKS-programmet på ein god måte.
- Opprett gjerne eit team av elevar som kan hjelpe deg. Då vil du få god hjelp til arrangementsavviklinga. Sjekk ut om kommunen eller fylket ditt tilbyr kurs for kulturvertar/ elevarrangørar.
- Minn lærarane på å informere om komande DKS-arrangement i informasjon som går ut til heimen.
- Fleire kommunar og fylke arrangerer møte for kulturkontaktar. Her kan du få viktig informasjon, opplæring og moglegheit til å dele erfaringar med andre kulturkontaktar.
- Viss du merkar motstand mot DKS-tilbodet, kan det vere klokt å informere litt ekstra og klargjere verdien tilbodet kan ha for kvar enkelt elev og for mål i læreplanen.

Kulturkontakten som organisator og vert

Kulturkontakten er ansvarleg vertskap for arrangement som kjem til skulen. For å leggje til rette for besøket på best mogleg måte er det viktig å setje seg inn i kva som skal skje. Nokre gonger må det gjerast nokre praktiske førebuingar, andre gonger er det nok at klasselæraren blir informert.

Som kulturkontakt er det viktig at du

- les om produksjonen på www.dks.no, der du finn informasjon om kva elevane skal oppleve, og dessutan skildringar av eventuelle tekniske og praktiske behov som er viktige for gjennomføringa
- legg til rette for arrangementet ved å reservere rom som eignar seg til formidlinga
- er i kontakt med utøvarane i forkant av arrangementet for å sikre ei god gjennomføring
- tek imot utøvarane ved framkomsten og viser vegen til formidlingsstaden
- gir utøvarane praktisk informasjon, til dømes om kvar toalett, pauserom og garderobe er

Snakk med utøvarane om

- inntakstid, møtestad og parkering
- nødvendige førebuingar for den praktiske gjennomføringa av arrangementet
- korleis kulturvertar kan vere til hjelp før, under og etter arrangementet
- kven dei kan ta kontakt med dersom dei har nokre spørsmål

Tips:

- Ei hyggjeleg mottaking blir alltid sett stor pris på. Lær deg namnet på utøvaren, vis interesse og tilby gjerne noko å drikke.
- Utøvarane har ofte eit tett program der dei reiser frå skule til skule. Det kan vere slitsamt. Legg gjerne til rette for ein stad der dei kan trekkje seg tilbake i pausane dersom dei har fleire framsyningar i løpet av same dag på skulen din.

Konsert med «Hit et sted» under Spot on på Marked for musikk i 2021.

DKS-arrangement utanfor skulen

Arrangement som skal gjennomførast på ein annan stad enn på skulen, til dømes på kino, teater eller naboskulen, krev ein annan type planlegging. Dette kan bestå i å

- undersøkje om det er behov for å bestille transport
- gjere avtalar med vertskapet på lokasjonen om det er spesielle omsyn som må varetakast
- avklare om eigne kulturvertar skal ha ei rolle i gjennomføringa
- finne ut om det blir stilt spesielle forventningar til elevane som skal delta

Kulturvertar

Kjært barn har mange namn. Elevvertar, kulturvertar eller elevarrangørar er elevar som hjelper til før, under og etter avvikling av DKS-arrangement på skulen. Dei kan vere ein viktig ressurs for deg som kulturkontakt. Oppgåva passar for elevar frå 5. trinn.

Kulturvertar kan hjelpe til med å

- gjere klar rommet før arrangementet startar, til dømes ved å plassere ut stolar, bere på plass utstyr eller blende vindauge

- informere om DKS-arrangementet i klassane som skal delta
- følgje elevar til og frå arrangementet
- ta imot utøvarar og sørgje for at dei får den hjelpa dei treng før, under og etter arrangementet
- ønskje elevar velkomne til arrangementet, presentere utøvarar før framsyninga og takke for besøket etterpå
- rydde på plass etter at arrangementet er ferdig

Tips:

- Undersøk om fylket eller kommunen din arrangerer kurs for kulturvertar og meld elevane på.
- La elevane skrive søknad om å bli kulturvert. Det kan skape engasjement og begeistring rundt oppgåva.
- Bruk elevar frå ulike klassar og trinn. Då unngår du fråfall i tilfelle DKS-besøket fell saman med andre aktivitetar.
- La erfarne kulturvertar føre vidare kompetansen sin til nye medlemmar av gruppa.
- Gjer ære på kulturvertane. Gi dei gjerne ein attest eller eit diplom ved slutten av skuleåret.

Verkstedet «Lag din egen slått» på Marked for musikk i 2021

Rolla til læraren i DKS

Etter at du har informert om DKS-arrangementa på skulen, er det kvar enkelt lærar som har ansvar for den vidare oppfølginga av elevane som skal delta.

DKS gir elevane opplevingar innanfor kunst og kultur. Nokre gonger er det nok å oppleve berre av omsyn til opplevinga, men innhald frå DKS skal òg spele saman med læreplanen i skulen og er ein viktig del av dannels- og utdanningsoppdraget til skulen. Læraren kan setje opplevingane i ein fagleg kontekst der det er relevant, men òg vise til korleis kunsten og kulturen er relevant for dannelsoppdraget.

Som kulturkontakt blir det tilrådd at du gjer ein ekstra innsats i lærarkollegiet ved å leggje vekt på rolla og oppgåvene til læraren i samband med kunst- og kulturopplevingane til elevane. Her er nokre punkt som kan vere til hjelp i arbeidet.

Det er viktig at læraren

- førebur elevane på kva dei skal oppleve
- følgjer elevane til og frå opplevinga
- deler opplevinga saman med elevane og er ein god rollemodell
- svarer på brukarundersøkingar som blir sende ut i etterkant av arrangementet

Korleis utnytte innhaldet frå DKS?

Tips til kva du som kulturkontakt kan formidle til lærarane:

- Les om DKS-arrangementa klassen din skal delta på, i starten av skuleåret. Dersom du ser tydelege koplingar til innhaldet i læreplanen, til dømes innanfor dei tverrfaglege temaa eller for kompetansemål for fag, blir det tilrådd å leggje relevante læringsaktivitetar til same tidsperiode.
- Sjekk ut om det er utvikla for- og/ eller etterarbeid i tilknytning til DKS-arrangementet. Dette kan bidra til at det blir skapt forventningar og motivasjon for opplevinga, og dessutan betre forståing av korleis innhaldet er relevant for opplæringa.
- Legg til rette for refleksjon og samtalar i etterkant av arrangementet. Det kan bidra til å styrkje sjølve opplevinga, men det er òg viktig for å styrkje vurderingskompetansen til eleven.

- Snakk med elevane om korleis dei kan vere eit godt publikum.
- Fortel om DKS-arrangementa i informasjon som blir send til heimen.

Hugseliste

Heile året

- Minn lærarane på DKS-arrangement som klassane deira skal delta på, ca. 1–2 veker i forkant.
- Arranger møte med kulturvertane på skulen i forkant av arrangementa som kjem.
- Send ut brukarundersøkingane som kjem i etterkant av DKS-arrangementa, til lærarar som har delteke på arrangementet.

August

- Sjekk kva DKS-arrangement skulen har fått tildelt. Meld tilbake til DKS-administrasjonen så tidleg som mogleg dersom tilbodet kolli-derer med andre planlagde aktivitetar.
- Informer alle lærarar om tildelte arrangement.
- Sjekk om framsyninga har spesielle krav til rom eller utstyr, og gjennomfør nødvendige tiltak.
- Sjekk om fylket eller kommunen arrangerer samlingar for kulturkontaktar eller tilbyr kulturvertkurs. Det blir tilrådd å delta!

August/september

- Set saman kulturvertgruppa på skulen og sørg for at elevane får nødvendig opplæring.

Mars

- Meld inn, eller oppdater, nødvendig informasjon om skulen i DKS-portalen. Dette gjeld spesielt for aktivitetar som avvik frå vanleg timeplan. Dette kan til dømes vere leirskule, arbeidsveke, symjeundervisning eller aktivitetsdagar. Informasjonen er viktig for å kunne planleggje DKS-tilboda for skulen din for neste skuleår. Ta kontakt med DKS-planleggjaren din dersom du treng hjelp.

Juni

- Gjer litt stas på kulturvertane på skulen. Til dømes kan du dele ut attestar eller diplom, eller ved å arrangere ei hyggjeleg avslutning.

Lykke til med arbeidet som kulturkontakt!

Prosjektinformasjon

Rettleiing for kulturkontaktar er produsert i eit samarbeid mellom DKS Viken og Kulturtanken — den kulturelle skulesekken Noreg.

Innhaldet er ei vidareutvikling av *Handbok for kulturkontaktar* (2021), utvikla og produsert av DKS Viken.

Kontaktpersonar:

Lill Carin Jacobsen, DKS Viken
lillj@viken.no

Bente Aasheim, Kulturtanken
baa@kulturtanken.no

Alle foto:

Erik Brandsborg, Kulturtanken

Meir informasjon om DKS finn du her:

Den kulturelle skulesekken, www.dks.no
Kulturtanken, www.kulturtanken.no

Du kan lese meir om Den kulturelle skulesekken i Meld. St. 18 (2020–2021), Oppleve, skape, dele — Kunst og kultur for, med og av barn og unge.

